

(สำเนา)
เลขรับ ๑๐๒/๒๕๕๓ วันที่ ๑๗ พ.ย. ๒๕๕๓
สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาราชภูมิ

สภาพัฒนาราชภูมิ
ถนนอู่ทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาพัฒนาราชภูมิ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติ
๒. บันทึกหลักการและเหตุผล
๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ข้าพเจ้าขอเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. พร้อมด้วย บันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบกันมา เพื่อได้โปรด นำเสนอสภาพัฒนาราชภูมิทราบและหากสภาพัฒนาราชภูมิลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอ วุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พิกุล ศรีชนะ ผู้เสนอ
(นายพิกุล ศรีชนะ)

สมาชิกสภาพัฒนาราชภูมิ พรrocเพื่อแผ่นดิน

(ลงชื่อ) ณัททิชัย คำนเขต ผู้เสนอ (ลงชื่อ) สมชัย อัตรพัฒนศิริ ผู้เสนอ
(นายณัททิชัย คำนเขต) (นายสมชัย อัตรพัฒนศิริ)

สมาชิกสภาพัฒนาราชภูมิ พรrocเพื่อแผ่นดิน

(ลงชื่อ) วัลลภ ไทยเหนือ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ปุระพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา ผู้เสนอ
(นายวัลลภ ไทยเหนือ) (นายปุระพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา)

สมาชิกสภาพัฒนาราชภูมิ พรrocเพื่อแผ่นดิน

(ลงชื่อ) ตั้งสมชัย เจริญชัยฤทธิ์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) จิรพันธ์ ลิ้มสกุลศิริรัตน์ ผู้เสนอ
(นายตั้งสมชัย เจริญชัยฤทธิ์) (นายจิรพันธ์ ลิ้มสกุลศิริรัตน์)

สมาชิกสภาพัฒนาราชภูมิ พรrocประชาธิรัฐ

(ลงชื่อ) เจรจา เที่ยงธรรม ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ณัชพล ตันเจริญ ผู้เสนอ
(นายเจรา เที่ยงธรรม) (นายณัชพล ตันเจริญ)

สมาชิกสภาพัฒนาราชภูมิ พรrocชาติไทยพัฒนา

(ลงชื่อ) อภิวัฒน์ เงินหมื่น ผู้เสนอ (ลงชื่อ) จิตวรรณ หวังศุภกิจโภศล ผู้เสนอ
(นายอภิวัฒน์ เงินหมื่น) (นางจิตวรรณ หวังศุภกิจโภศล)

สมาชิกสภาพัฒนาราชภูมิ พรrocประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาพัฒนาราชภูมิ พรrocเพื่อแผ่นดิน

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ)	นิยม วรปัญญา (นายนิยม วรปัญญา)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สรุณ เนื่องจำรงค์ (นายสรุณ เนื่องจำรงค์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พระครเพื่อไทย			สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พระครประชาธิปัตย์	
(ลงชื่อ)	อุดมลักษณ์ เพ็งนรพัฒน์ (นางอุดมลักษณ์ เพ็งนรพัฒน์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	พิรพงษ์ เยงสวัสดิ์ (นายพิรพงษ์ เยงสวัสดิ์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พระครภูมิใจไทย			สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พระครเพื่อแผ่นดิน	
(ลงชื่อ)	วิสาระดี เตชะธีรัวตน์ (นางสาววิสาระดี เตชะธีรัวตน์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ปกรณ์ มุ่งเจริญพร (นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พระครเพื่อไทย			สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พระครภูมิใจไทย	
(ลงชื่อ)	สมนึก เยงวนิชย์ (นายสมนึก เยงวนิชย์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สมบูรณ์ วันไชยธนาวงศ์ (นายสมบูรณ์ วันไชยธนาวงศ์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พระครภูมิใจไทย			สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พระครเพื่อไทย	
(ลงชื่อ)	นิคม เชาว์กิตติสกณ (นายนิคม เชาว์กิตติสกณ)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ทวีวัฒน์ ฤทธิ์ถ้าชัย (นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ถ้าชัย)	ผู้เสนอ
	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พระครเพื่อไทย			สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พระครภูมิใจไทย	

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ขันธิโชค)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

จิราภา พิมพ์

ฐาน
ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เหตุผล

โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณสุข เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดบริการสาธารณสุข การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังของตนเองโดยเฉพาะ โดยต้องสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๘๓ วรรคสี่ บัญญัติให้มีกฎหมายรายได้ท้องถิ่น เพื่อกำหนดอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่น โดยมีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม ตามลักษณะของภาษี แต่ละประเภท โดยคำนึงถึงระดับขั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น สถานะทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และความยั่งยืนทางการคลังของประเทศไทยเป็นส่วนรวมด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

รับรอง

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิน

พ.ศ.

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

นายกรัฐมนตรี

๓๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิน

พระราชบัญญัตินี้มีบังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิน”
มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้
หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิน” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหาร
ส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถินรูปแบบอื่นตามที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน” หมายความว่า เงินหรือสิ่งที่มีค่าเป็นเงินที่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถินได้รับโดยไม่มีเงื่อนไขต้องชำระคืน

“ภาษีท้องถิน” หมายความว่า ภาษีที่มีกฎหมายกำหนดให้ท้องถินมีอำนาจจัดเก็บจากบุคคลที่มีถื่น
ที่อยู่ในท้องถินนั้น หรือจากกิจกรรมหรือธุกรรมที่ประกอบในท้องถินนั้น หรือจากทรัพย์สินที่ตั้งในท้องถินนั้น
และรายได้ภาษีนั้นตกเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถินที่จัดเก็บนั้น

“ภาษีที่ใช้ฐานร่วมระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิน” หมายความว่า ภาษีที่รัฐจัดเก็บ
ขณะเดียวกันกับมีกฎหมายให้อำนาจท้องถินจัดเก็บเพิ่มเติมหรือเสริมจากภาษีของรัฐ โดยใช้ฐานภาษีเดียวกันกับรัฐ

“ภาษีที่รัฐจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิน” หมายความว่า ภาษีที่รัฐจัดเก็บอยู่และมีกฎหมาย
กำหนดให้แบ่งรายได้จากการจัดเก็บภาษีนั้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถินเป็นสัดส่วนที่แน่นอน

“เงินอุดหนุน” หมายความว่า เงินที่รัฐจัดสรรอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วย เงินอุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

“เงินอุดหนุนทั่วไป” หมายความว่า เงินอุดหนุนโดยไม่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นจะใช้จ่ายเพื่อการได้ตามกระบวนการใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหากใช้มี หมวดเงินส่วนที่เหลือไม่ต้องส่งคืนกระทรวงการคลัง

“เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ” หมายความว่า เงินอุดหนุนที่มีการกำหนดเงื่อนไขในการใช้จ่ายเงินและหาก ใช้มีหมวดเงินส่วนที่เหลือไม่ต้องส่งคืนกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจจากกฎหมายกระทรวง กฎ ระเบียบ เพื่อดำเนินการให้เป็นไป ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน

กฎหมาย กฎ และระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

โครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๖ รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) รายได้ประเภทภาษีอากร

- (ก) ภาษีท้องถิ่น
- (ข) ภาษีที่ใช้ฐานร่วมระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (ค) ภาษีที่รัฐจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (ง) ภาษีอื่น ๆ ตามที่มีกฎหมายกำหนด

(๒) รายได้ที่มิใช้ภาษีอากร

(ก) รายได้จากเงินอุดหนุนจากรัฐ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชนหรือองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

- (ข) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับ
- (ค) รายได้จากทรัพย์สิน
- (ง) รายได้จากการพนันชัยหรือวิสาหกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (จ) ค่าตอบแทนหรือค่าบริการ
- (ฉ) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรืออุทิศให้
- (ช) เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือองค์กรระหว่างประเทศ
- (ช) รายได้จากทรัพย์สินของแผ่นดินหรือรายได้จากทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการ เพื่อมุ่งหากำไรในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (ณ) รายได้อื่น ๆ ตามที่มีกฎหมายกำหนด

มาตรา ๗ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บภาษีท้องถิ่นดังนี้

(๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจจัดเก็บภาษีต่อไปนี้

- (ก) ภาษีรถยนต์ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

- (ข) ภาระค้าปลีกน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก้าชปিโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ซึ่งเก็บจากการค้าปลีกในเขตจังหวัด ตามที่มีกฎหมายบัญญัติ
- (ค) ภาระค้าปลีกยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าปลีกในเขตจังหวัด ตามที่มีกฎหมายบัญญัติ
 - (ง) ภาระการเข้าพักในโรงแรมตามที่มีกฎหมายบัญญัติ
 - (จ) อาการรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอาการรังนกอีแอ่น
 - (ฉ) ภาระสิ่งแวดล้อมตามที่มีกฎหมายบัญญัติ
 - (ช) ภาระเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
 - (ช) ภาระอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด
- (๒) กรุงเทพมหานคร มีอำนาจจัดเก็บภาษีต่อไปนี้
- (ก) ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือน และที่ดิน
 - (ข) ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่
 - (ค) ภาษีการโอนอสังหาริมทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีการโอนอสังหาริมทรัพย์
 - (ง) ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย
 - (จ) ภาษีรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก
 - (ฉ) ภาระค้าปลีกน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก้าชปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ซึ่งเก็บจากการค้าปลีกในเขตกรุงเทพมหานครตามที่กฎหมายบัญญัติ
- (ช) ภาระค้าปลีกยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าปลีกในเขตกรุงเทพมหานคร ตามที่มีกฎหมายบัญญัติ
- (ช) ภาระการเข้าพักโรงแรมตามที่มีกฎหมายบัญญัติ
- (ณ) ภาระการพนัน
- (ญ) อาการฝ่าสัตว์ ตามกฎหมายว่าด้วยการฝ่าสัตว์และการจำหน่ายเนื้อสัตว์
 - (ฎ) ภาษีสิ่งแวดล้อมตามที่มีกฎหมายบัญญัติ
 - (ฏ) ภาระเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
 - (ฐ) ภาระอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด
- (๓) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยามีอำนาจจัดเก็บภาษีต่อไปนี้
- (ก) ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือน และที่ดิน
 - (ข) ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่
 - (ค) ภาษีการโอนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชบัญญัติภาษีการโอนอสังหาริมทรัพย์
 - (ง) ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย
 - (จ) ภาระการพนัน
 - (ฉ) อาการฝ่าสัตว์ ตามกฎหมายว่าด้วยการฝ่าสัตว์และการจำหน่ายเนื้อสัตว์
 - (ช) อาการรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอาการรังนกอีแอ่น
 - (ช) ภาระสิ่งแวดล้อมตามที่มีกฎหมายบัญญัติ
 - (ณ) ภาระเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
 - (ญ) ภาระอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๘ ภาระที่ใช้ฐานร่วมระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

- (๑) ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- (๒) ภาษีธุรกิจเฉพาะ

- (๓) ภาคีสรรพสามิต
- (๔) ภาคีสุรา
- (๕) ภาคียาสูบ
- (๖) ภาคีอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๙ ภาคีที่รัฐจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่

- (๑) ค่าภาคหลวงปีโตรเลียม
- (๒) ค่าภาคหลวงแร่
- (๓) ภาคีอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๑๐ ภาคีที่ใช้ฐานร่วมตามมาตรา ๘ และภาคีที่รัฐจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๙ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีอำนาจจัดเก็บภาคีดังกล่าว โดยให้แบ่งรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามสัดส่วน และให้ออกว่าเป็นภาคีตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นดังนี้

(๑) สำหรับภาคีมูลค่าเพิ่มให้จัดเก็บเพิ่มให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามในเจ็ดส่วนของอัตรา ภาคีมูลค่าเพิ่มที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากร

(๒) สำหรับภาคีธุรกิจเฉพาะให้จัดเก็บเพิ่มให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอัตราร้อยละสามสิบ ของภาคีที่รัฐเก็บ

(๓) สำหรับภาคีสรรพสามิตให้จัดเก็บเพิ่มให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอัตราร้อยละสามสิบ ของภาคีที่รัฐเก็บ

(๔) สำหรับภาคีสุราให้จัดเก็บเพิ่มให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอัตราร้อยละสามสิบของภาคี ที่รัฐเก็บ

(๕) สำหรับภาคียาสูบให้จัดเก็บเพิ่มให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอัตราร้อยละสามสิบของภาคีที่รัฐเก็บ

(๖) สำหรับค่าภาคหลวงปีโตรเลียม ให้จัดแบ่งรายได้ให้กับรัฐร้อยละสี่สิบของรายได้ที่จัดเก็บได้และ แบ่งให้กับองค์กรบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งปีโตรเลียมนั้นร้อยละยี่สิบ ในกรณีที่มีหลายองค์กร บริหารส่วนจังหวัดให้แบ่งให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามสัดส่วนของพื้นที่และแบ่งให้องค์กร บริหารส่วนตำบลและเทศบาลซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งปีโตรเลียมนั้นร้อยละสี่สิบ หากมีหลายองค์กรบริหาร ส่วนตำบลและเทศบาลให้แบ่งตามสัดส่วนของพื้นที่

(๗) สำหรับค่าภาคหลวงแร่ ให้จัดแบ่งรายได้ให้กับรัฐร้อยละสี่สิบของรายได้ที่จัดเก็บได้และแบ่งให้ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งแร่น้ำร้อนนั้นร้อยละยี่สิบ ในกรณีที่มีหลายองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ให้แบ่งให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามสัดส่วนของพื้นที่ และแบ่งให้องค์กรบริหารส่วนตำบล และเทศบาลซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งแร่น้ำร้อนนั้นร้อยละสี่สิบ หากมีหลายองค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาล ให้แบ่ง ตามสัดส่วนของพื้นที่

ภาคีที่ใช้ฐานร่วมตามวรรคหนึ่งให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจจัดเก็บส่งมอบเงินภาคีที่จัดเก็บให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตามหมวดสี่โดยหักค่าใช้จ่ายร้อยละหนึ่งของเงินภาคีที่จัดเก็บ ได้หรือตามที่มีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้

มาตรา ๑๑ กรณีที่รัฐเห็นสมควร รัฐจะจัดสรรภาคีอื่น ๆ ของรัฐให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๑๒ ในการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีและรายได้ประเภทใหม่ ต้องดำเนินการตามหลักการดังต่อไปนี้

- (๑) มีกฎหมายกำหนดให้เป็นรายได้ของท้องถิ่นแต่ละประเภทให้ชัดเจน
- (๒) ภาษีที่กำหนดขึ้นไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๓) คำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น
- (๔) การจัดเก็บภาษีไม่เป็นการสร้างภาระให้กับรัฐหรือท้องถิ่นอื่น
- (๕) คำนึงถึงผลกระทบต่อส่วนราชการส่วนรวมของประเทศ
- (๖) สะท้อนต้นทุนหรือภาระค่าใช้จ่ายด้วย

มาตรา ๑๓ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ประเภทอื่นที่เป็นฐานร่วม โดยออกข้อบัญญัติ จัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของค่าธรรมเนียมที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา
- (๒) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน
- (๓) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ
- (๔) ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานในราชอาณาจักรไทยตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว
- (๕) ค่าธรรมเนียมสนามบินตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ

มาตรา ๑๔ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บค่าธรรมเนียมในกิจการหรือบริการ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำหรือจัดให้มีขึ้นจากผู้ใช้บริการ โดยออกเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น

มาตรา ๑๕ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอ กับการบริหารตามภารกิจขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมาย ให้คณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนพัฒนารายได้ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมุ่งที่การพัฒนาภาษีท้องถิ่น รายได้ที่มีใช้ภาษีอากรขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ให้มีรายได้เป็นสัดส่วนที่สูงขึ้นของรายได้ทั้งหมดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะเดียวกันให้รัฐ จัดสรรงบประมาณอุดหนุนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงเป้าหมายที่จะให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นทุกปี โดยไม่รวมเงินอุดหนุนเฉพาะกิจและมีรายได้เพิ่มขึ้นโดยไม่รวมเงิน อุดหนุนเฉพาะกิจคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้าภายในระยะเวลาสิบปี นับแต่กฎหมายนี้มีผลใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนพัฒนารายได้ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น โดยมีกำหนดเวลาที่ชัดเจนและมีมาตรการต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจะทำทั้งในด้านการเพิ่มภาษี ท้องถิ่น การเพิ่มรายได้ที่มีใช้ภาษีอากร การเพิ่มภาษีที่ใช้ฐานร่วม การเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินอุดหนุนและการ ถ่ายโอนภารกิจที่รัฐบาลทำอยู่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพิ่มมากขึ้นอย่างสอดคล้องเหมาะสมกัน

เมื่อคณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำแผนพัฒนารายได้ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นแล้วให้นำเสนอคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นชอบ และนำไปบรรจุในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ใช้บังคับต่อไป

หมวด ๒
อำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้

มาตรา ๑๖ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ภาษีอากรและรายได้ที่มิใช่ภาษีอากรตามที่กฎหมายกำหนด

อำนาจดังกล่าวตามวรรคหนึ่งในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเห็นว่า ประชาชนจะได้รับประโยชน์มากขึ้นหรือการจัดเก็บรายได้นั้นมีประสิทธิภาพสูงขึ้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็อาจมอบอำนาจให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือองค์กรภาคเอกชนทำการจัดเก็บแทนก็ได้ ทั้งนี้ จะมีค่าตอบแทนการจัดเก็บด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์การมอบอำนาจและการจ่ายค่าตอบแทนตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการรายได่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

มาตรา ๑๗ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจกำหนดอัตรา ยกเว้นหรือลดหย่อน หรือกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และรายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๑๘ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจจดทะเบียนบัญชีกำหนดอัตรา ยกเว้นลดหย่อน ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง หรือค่าบริการอื่น ในการให้บริการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจจัดเก็บ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ได้

การออกข้อบัญญัติเพื่อเรียกค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการ ที่คณะกรรมการรายได่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนด

หมวด ๓
คณะกรรมการรายได่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๑๙ ให้มีคณะกรรมการคนหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการรายได่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดีกรมสรรพากร อธิบดีกรมสรรพสามิต อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๓) ผู้แทนองค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ประเภทละหนึ่งคน ทั้งนี้ โดยให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่ละประเภทเลือกันเอง

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการภาษีอากร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการคลัง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงิน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการงบประมาณ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านละหนึ่งคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อยสามคนต้องทำงานเต็มเวลา

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถินตาม (๓) และการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำงานเต็มเวลาตาม (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

ให้เลขานุการคณะกรรมการจัดทำรายชื่อผู้เสนอตัวเข้ามาลงคะแนนเสียงได้ ไม่ต้องได้รับคะแนนเสียงจากผู้แทนในส่วนราชการ แต่ต้องได้รับคะแนนเสียงจากผู้แทนในส่วนราชการและในส่วนภูมิภาค ไม่ต้องได้รับคะแนนเสียงจากผู้แทนในส่วนภูมิภาค

มาตรา ๒๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) มีความสามารถในการสอน หรือความสามารถในการเรียนรู้ความสามารถ
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานของรัฐ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๗) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิน เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐ
- (๘) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาห้องถินหรือผู้บริหารห้องถิน กรรมการหรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพระองค์การเมือง ที่ปรึกษาพระองค์การเมือง หรือเจ้าหน้าที่พระองค์การเมือง

มาตรา ๒๑ กรรมการตามมาตรา ๑๙ (๓) พ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นจากการเป็นผู้บริหารห้องถินหรือยื่นหนังสือลาออกจากต่อประธานกรรมการ

มาตรา ๒๒ กรรมการตามมาตรา ๑๙ (๔) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการได้อีก แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ปฏิบัติงานเต็มเวลา อาจแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งมากกว่าสองวาระได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรา ๑๙ วรรคสอง

มาตรา ๒๓ ถ้ากรรมการตามมาตรา ๑๙ (๓) หรือ (๔) ว่างลง ให้ดำเนินการเลือกหรือแต่งตั้งกรรมการแทนภายในสามสิบวัน เว้นแต่กรรมการตามมาตรา ๑๙ (๔) เหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้ง ก็ได้ โดยให้กรรมการตามมาตรา ๑๙ (๔) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งแตนแทน

ในระหว่างที่ยังมิได้สรรหากรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างตามวรรคหนึ่ง และยังมีกรรมการเหลืออยู่เกิน กี่หนึ่ง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๒๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออกจากเป็นหนังสือต่อประธานกรรมการ
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐

(๔) คณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๒๕ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดซึ่งจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยข้อหาให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงข้อหา

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๑๕

(๒) เสนอแนะหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดสรรเงินอุดหนุนต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) เสนอแนะสัดส่วนของรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) พิจารณารายได้ประเภทใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งที่เป็นภาษีอากรและมิใช่ภาษีอากร และเสนอแนะต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๕) พัฒนาศักยภาพ และเสนอแนะการบริหารจัดเก็บ จัดหา และพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) ประเมินประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรายงานผลต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๗) พิจารณา และเสนอแนะการพัฒนาหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และสังคม

(๘) ศึกษา วิเคราะห์ และรายงานฐานทางการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นประจำทุกปี

(๙) พิจารณา และให้คำปรึกษาหรือแนะนำ ในเรื่องการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๐) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในกฎหมายนี้หรือตามที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำบทัญญัติมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับการประชุมของคณะกรรมการโดยอนุกรรมการ

ค่าตอบแทนของคณะกรรมการ คณะกรรมการอนุกรรมการ และคณะกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้งให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกให้แก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้เพื่อประกอบการพิจารณาได้ ในการนี้อาจเรียกบุคคลใด ๆ มาชี้แจงด้วยก็ได้

หมวด ๔
การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๓๐ รายได้ที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดสรรตามมาตรา ๒๙ ประกอบด้วย

- (๑) รายได้จากภาษี
- (๒) รายได้จากเงินอุดหนุน

มาตรา ๓๑ รายได้จากภาษีประกอบด้วย

- (๑) ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- (๒) ภาษีธุรกิจเฉพาะ
- (๓) ภาษีสรรพสามิต
- (๔) ภาษียาสูบ
- (๕) ภาษีสุรา
- (๖) ภาษีอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๓๒ รายได้จากเงินอุดหนุนที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จัดสรรงรูปแบบเงินอุดหนุนทั่วไป

มาตรา ๓๓ ภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๘ (๑) ในรายเริ่มแรกให้ดำเนินการจัดสรรดังนี้

- (๑) จัดสรรให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดร้อยละสิบ
- (๒) จัดสรรให้กรุงเทพมหานครร้อยละสิบเจ็ด
- (๓) จัดสรรให้เมืองพัทยาร้อยละศูนย์จุดเจ็ด
- (๔) ส่วนที่เหลือจากการจัดสรร ตาม (๑) (๒) และ (๓) แล้ว ให้จัดสรรให้เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ให้คณะกรรมการรายได่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทบทวนสัดส่วนการจัดสรรรายได้ใหม่ ทุกระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ผลใช้บังคับหรือเมื่อมีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเภทใหม่หรือมีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสัดส่วนเดิมก่อนทบทวน ความเหมาะสมกับการเกิดขึ้นของรายได้และการกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละประเภทและความเป็นธรรมใน การจัดสรรภาษี

เมื่อได้มีการทบทวนตามวรรคสองแล้ว หากมีการแก้ไขสัดส่วนการจัดสรรให้คณะกรรมการรายได่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ความเห็นชอบ

มาตรา ๓๔ การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๓๓ (๑) ในรายเริ่มแรก ให้แก่แต่ละเทศบาลและองค์กรบริหารส่วนตำบลให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ภาษีมูลค่าเพิ่มที่กรมสรรพากรจัดเก็บเอง ให้กรมสรรพากรจัดแบ่งตามแหล่งที่เกิดของรายได้ เป็นรายจังหวัด หลังจากนั้นให้จัดสรรไปให้แต่ละเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนั้น ๆ ตามเกณฑ์ประชากร

(๒) ภาษีมูลค่าเพิ่มที่กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรจัดเก็บเพื่อกรมสรรพากร ให้กรมที่จัดเก็บส่งรายได้ที่จัดเก็บได้ให้กรมสรรพากรเพื่อจัดสรรให้เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ตามเกณฑ์ประชากร

มาตรา ๓๕ การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๓๒ (๑) ให้แก่แต่ละองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ส่วนที่หนึ่ง ร้อยละห้าสิบแปดให้แต่ละองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับเท่ากัน

(๒) ส่วนที่สอง ร้อยละยี่สิบแปดให้แต่ละองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามสัดส่วนของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของกรมสรรพากรในแต่ละจังหวัดในปีที่ผ่านมา

(๓) ส่วนที่สาม ร้อยละสิบห้าแปดให้แต่ละองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามสัดส่วนของขนาดพื้นที่

(๔) ส่วนที่สี่ ร้อยละสิบห้าแปดให้แต่ละองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามสัดส่วนของประชากร

มาตรา ๓๖ การจัดสรรภาษีธุรกิจเฉพาะให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ภาษีธุรกิจเฉพาะที่เก็บได้ในจังหวัดใด รวมถึงกรุงเทพมหานคร ให้เป็นของจังหวัดนั้น

(๒) การจัดสรรให้แต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และเมืองพัทยา ภายใต้จังหวัด ให้จัดสรรตามแหล่งที่เกิดของภาษี

มาตรา ๓๗ การจัดสรรภาษีสรรพสามิตให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) สำหรับภาษีสรรพสามิตที่เก็บจากสินค้า ให้จัดสรรให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ตามเกณฑ์ประชากร

(๒) สำหรับภาษีสรรพสามิตที่เก็บจากบริการ ให้จัดสรรให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ตามแหล่งที่เกิดของภาษีนั้น

มาตรา ๓๘ การจัดสรรภาษีสูราให้จัดสรรให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ตามเกณฑ์ประชากร

มาตรา ๓๙ การจัดสรรภาษียาสูบให้จัดสรรให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล

กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ตามเกณฑ์ประชากร

มาตรา ๔๐ การจัดสรรเงินอุดหนุนให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการ ภายใต้หลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อเพิ่มรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงสถานะทางการคลัง และความยั่งยืน ทางการคลังของรัฐ รวมทั้งระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น

(๒) เพื่อก่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) เพื่อลดช่องว่างทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) เพื่อดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นสมควร

มาตรา ๔๑ การจัดสรรเงินอุดหนุนตามมาตรา ๔๐ ให้จัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

(๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๒) เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล

- (๓) กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา
 - (๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติ
- การจัดสรรเงินอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม (๑) (๒) (๓) (๔) ในสัดส่วนเท่าใดให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการรายได้อ้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

หมวด ๕

การคำนวณสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๔๒ ในการคำนวณสัดส่วนของรายได้ตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้นำเอกสารรายได้จากภาษีท้องถิ่น ภาษีที่ใช้ฐานร่วมระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาษีที่รัฐจัดสรร และเงินอุดหนุนทั่วไปที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งได้รับรวมกัน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับรายได้สุทธิของรัฐบาลในปีนั้น ๆ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๓ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีหรือแก้ไขกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่ออนุវัติให้เป็นไปตามกฎหมายนี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนี้มีผลใช้บังคับ ดังนี้

- (๑) กฎหมายว่าด้วยภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน
- (๒) กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก
- (๓) กฎหมายว่าด้วยภาษีค้าปลีกน้ำมัน
- (๔) กฎหมายว่าด้วยภาษีค่าบำรุงรักษาสูบ
- (๕) กฎหมายว่าด้วยภาษีการเข้าพักระยะ
- (๖) ประมวลรัชภารกิจในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม
- (๗) กฎหมายว่าด้วยจัดสรรงวดภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ
- (๘) ประมวลรัชภารกิจในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะ
- (๙) กฎหมายว่าด้วยจัดสรรงวดภาษียาสูบ
- (๑๐) กฎหมายว่าด้วยการจัดสรรงวดภาษีสุรา
- (๑๑) กฎหมายว่าด้วยการจัดสรรงวดภาษีสรรพสามิต
- (๑๒) ประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด
- (๑๓) กฎหมายว่าด้วยภาษีการโอนอสังหาริมทรัพย์
- (๑๔) กฎหมายว่าด้วยองค์กรบริหารส่วนจังหวัด
- (๑๕) กฎหมายว่าด้วยรายได้เทศบาล
- (๑๖) กฎหมายว่าด้วยสภาพตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล
- (๑๗) กฎหมายว่าด้วยระบบเบี้ยบบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
- (๑๘) กฎหมายว่าด้วยระบบเบี้ยบบบริหารราชการเมืองพัทยา
- (๑๙) กฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย
- (๒๐) กฎหมายอื่นเพื่ออนุવัติตามกฎหมายนี้

หากมีการดำเนินการตามที่กำหนดในวรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเสนอภูมายต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายนี้

มาตรา ๔๔ ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการรายได้อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้การจัดสรุปรายได้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

.....
.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิน
พ.ศ.

สมาชิกสภาพแหนดรากับคณะกรรมการได้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิน พ.ศ. ต่อสภาพแหนดราก และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๕๒ วรรคท้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถินย่อมมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณูปโภคเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิน และมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดบริการสาธารณูปโภค การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังของตนเองโดยเฉพาะ โดยต้องสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๘๓ วรรคสี่ บัญญัติให้มีกฎหมายรายได้ท้องถิน เพื่อกำหนดอำนาจ และหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถินในการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่น โดยมีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม ตามลักษณะของภาษีแต่ละประเภท โดยคำนึงถึงระดับขั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจของท้องถิน สถานะทางการคลัง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน และความยั่งยืนทางการคลังของประเทศเป็นส่วนรวมด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ให้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิน พ.ศ. โดยใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๑ และร่างมาตรา ๒)

๒.๒ กำหนดให้มีคำนิยาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิน รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน ภาษีที่ใช้รัฐบาลองค์กรปกครองส่วนท้องถิน ภาษีที่ใช้ฐานร่วมระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิน ภาษีที่รัฐจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิน เงินอุดหนุน เงินอุดหนุนทั่วไป เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง กฎ ระเบียบในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน โดยกฎกระทรวง กฎ และระเบียบมีผลใช้บังคับเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กำหนดที่มารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถินที่ประกอบด้วยรายได้จากการอาชญากรรม และรายได้ที่มีเชิงภาษีอ้าง (ร่างมาตรา ๖)

๒.๕ กำหนดอำนาจในการจัดเก็บภาษีท้องถินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน (ร่างมาตรา ๗)

๒.๖ กำหนดภาษีที่ใช้ฐานร่วมระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิน ภาษีที่รัฐจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิน และภาษีที่ใช้ฐานร่วมและภาษีที่รัฐจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิน โดยหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดเก็บภาษีแบ่งรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถินตามสัดส่วน และให้ถือว่าเป็นภาษีตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น รัฐจัดสรรภาษีอื่นได้ตามที่เห็นสมควรเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด (ร่างมาตรา ๘ ถึงร่างมาตรา ๑๑)

๒.๗ กำหนดหลักการดำเนินการในการกำหนดให้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน จัดเก็บภาษีและรายได้ประเภทใหม่ (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๘ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ประเภทอื่นที่เป็นฐานร่วม โดยการออกข้อบัญญัติจัดเก็บรายได้ประเภทอื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมกิจการหรือบริการท้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำหรือจัดให้มีขึ้นจากผู้ใช้บริการ (ร่างมาตรา ๓๗ และร่างมาตรา ๑๕)

๒.๙ กำหนดให้คณะกรรมการรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนารายได้ขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเน้นการพัฒนาภาษีท้องถิ่นซึ่งมีกำหนดเวลาที่ชัดเจนและมาตรการต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรม (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๑๐ กำหนดให้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บรายได้ภาษีอากรและรายได้ที่มิใช่ภาษีอากรตามที่กฎหมายกำหนดโดยคณะกรรมการรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์การมอบอำนาจและค่าตอบแทน (ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๑๑ กำหนดให้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดอัตรา ยกเว้นหรือลดหย่อน หรือกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และรายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๑๒ กำหนดให้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติกำหนดอัตรา ยกเว้นลดหย่อน ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง หรือค่าบริการอื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการที่คณะกรรมการรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๑๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๙)

๒.๑๔ กำหนดคุณสมบัติ การดำรงตำแหน่ง การพันจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๒๐ ถึงร่างมาตรา ๒๔)

๒.๑๕ กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการและการวินิจฉัยข้อหาในที่ประชุม (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๑๖ กำหนดอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๑๗ กำหนดการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๗)

๒.๑๘ กำหนดให้คณะกรรมการรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกให้แก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้เพื่อประกอบการพิจารณาได้ (ร่างมาตรา ๒๘)

๒.๑๙ กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๒๙ และร่างมาตรา ๓๐)

๒.๒๐ กำหนดรายได้จากการเงินอุดหนุน (ร่างมาตรา ๓๑ และร่างมาตรา ๓๒)

๒.๒๑ กำหนดการจัดสรรวงค์มูลค่าเพิ่ม (ร่างมาตรา ๓๓)

๒.๒๒ กำหนดการจัดสรรวงค์มูลค่าเพิ่มแก่เทศบาลและองค์กรบริหารส่วนตำบล (ร่างมาตรา ๓๔)

๒.๒๓ กำหนดการจัดสรรวงค์มูลค่าเพิ่มแก่องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (ร่างมาตรา ๓๕)

๒.๒๔ กำหนดการจัดสรรวงค์มูลค่าเพิ่มแก่องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (ร่างมาตรา ๓๖)

๒.๒๕ กำหนดการจัดสรรวงค์มูลค่าเพิ่มแก่องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (ร่างมาตรา ๓๗)

๒.๒๖ กำหนดการจัดสรรภาษีสุรา (ร่างมาตรา ๓๔)

๒.๒๗ กำหนดการจัดสรรภาษียาสูบ (ร่างมาตรา ๓๙)

๒.๒๘ กำหนดหลักการจัดสรรเงินอุดหนุนและสัดส่วนเงินอุดหนุนให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๔๐ และร่างมาตรา ๔๑)

๒.๒๙ กำหนดการคำนวณสัดส่วนของรายได้ตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๔๒)

๒.๓๐ กำหนดให้มีบทเฉพาะกาลเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีหรือแก้ไขกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ ภายใต้สิ่งปัจจัยแต่วันที่กฎหมายนี้มีผลใช้บังคับและให้การจัดสรรง่ายได้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการรายได่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๔๓ และร่างมาตรา ๔๔)
